

ВІДОМІ УКРАЇНЦІ: М.П. СТАРИЦЬКИЙ

Сироваткіна А.І., гр. М-10

Науковий керівник – доц. Н.А. Лемешева
Харківський державний університет харчування та торгівлі

«Нехай Україна у щасті буя. У тім нагорода і втіха моя...»

14 грудня 2020 року виповнилося 180 років від дня народження Михайла Петровича Старицького – відомого українського письменника, поета, драматурга, перекладача, актора і режисера, організатора реалістичного професійного театру.

Щодо дати його народження. Офіційною вважається дата 14.12.1840, та в 2019 році Андрій Кравцов опублікував статтю, в якій на підставі запису метричних книг доводить, що дата народження М. Старицького 2 (14) листопада 1839 р. Вікіпедія змінила дату, а інші офіційні джерела ні. В 12 років Старицький залишився круглим сиротою і турботи про його виховання взяв на себе Віталій Лисенко.

Два роки він навчався в нашому місті в Харківському університеті (1858–1860) і був добре обізнаний з російською та українською літературою. Все життя працюючи на ниві літературної діяльності, він створив такі слова, як «мрія», «майбутнє», «байдужість», «завзяття», «темрява», «пестливий», «привабливий», «спочин», «дурманити», «нетребство», «бруднити», «нестями». В скарбницю української культури ввійшли його твори і театральні роботи: «Різдвяна ніч», «Не судилось», «Утоплена, або русалчина ніч», «Сорочинський ярмарок», «За двома зайцями», «Ой, не ходи, Грицю, та й на вечорниці».

В 1861 р. він повернувся до батьківського маєтку і закохався у селянку Степаниду. Саме для неї він присвятив віршовані рядки «Ніч яка, Господи! Місячна, зоряна: Ясно, хоч голки збирай ... Вийди, кохана, працю зморена, Хоч на хвилиночку в гай!» Дівчина вже була заручена, і юнак навіть захворів і потім ще довго відходив від душевного болю. А поезія «Виклик» стала найбільш улюбленою і популярною українською піснею. Тепер композицію, яку вчить другий клас музичної школи, багато хто вважає народною. На музику вірш поклав його троюрідний брат, відомий український композитор Микола Лисенко. Пісня була включена до опери за мотивами повісті М. Гоголя «Утоплена». Сьогодні пісня має світову славу. Її виконували Борис Гмиря, Анатолій Солов'яненко, Дмитро Гнатюк, Квітка Цисик. Його твори, як і колись, хвилюють серця глядачів, бо справжнє мистецтво вічне.